

کد درس: ۰۸

نام درس: آموزه‌های اسلامی در علوم پزشکی (پیشگیری و درمان)

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های آموزه‌های اسلامی در پزشکی و تأثیر آن بر رشد، شکوفایی و محتوای طب دوران تمدن اسلامی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- منشأ دانش پزشکی از دیدگاه اسلامی
- کلمات کلیدی و مفاهیم آن در فرهنگ اسلامی: سلامت و پیشگیری، بیماری، شفا، درمان، هویت انسان، پزشک، بیمار، طبیات، خبائث، قضا و قدر و سلامت و بیماری، بهداشت
- منابع آموزه‌های اسلامی در پزشکی: قرآن کریم، روایات، سیره معصومین علیهم‌السلام (منابع اختصاصی: طب النبوی (ص)، طب الائمه، رساله ذهبیه، فصول المهمه، مجموعه‌های روایی و بررسی محتوا و میزان اعتبار آنها)
- ویژگی‌های طب اسلامی: تدوین مبانی نظری طب اسلامی
- پشتوانه‌های فقهی سلامت در اسلام: قواعد فقهی، ضمانت طبیب، لاضرر، قاعده نفی سبیل اضطرار و حرج، مقدمه واجب، مقدمه حرام، اولویت دفع مفسده به جلب منفعت، اسراف و تأمین سلامت
- نقش اسلام در رشد و شکوفایی دانش پزشکی:
- الف) نقش غیر مستقیم: درهم شکستن نظام طبقاتی و تعمیم آموزش، تأکید بر علم‌آموزی، انتساب شفا به خدا و قداست کار پزشکی، پزشکی و بهداشت، مقدمه لازم به تحقق یک واجب الهی
- ب) نقش مستقیم: ارزش وجود و حیات انسان، وجوب کفایت آموزش و خدمات پزشکی، ضمان طبیب و اثر آن بر رشد و تکامل دانش پزشکی، درمان‌پذیری بیماریها، ارتباطات روح و جسم و میکروکاسموس و ماکروکاسموس
- ویژگی‌های لازم و پسندیده برای پزشکان و صاحبان حرف پزشکی
- وظایف بیمار
- رهنمودهای ویژه پزشکی
- پیشگیری از بیماری‌های جسمی، روانی، اجتماعی و روحی
- جامعیت و همه‌سونگری در طب اسلامی
- ضمانت‌های اجرایی برای پیشگیری و تأمین سلامت
- نوآوری‌های طب اسلامی
- ارتقاء و سلامت در آموزه‌های اسلامی

منابع اصلی درس:

۱. - الاداب الطیبه فی الاسلام، جعفر مرتضی‌العاملی، قم، ۱۴۰۳ق.

۲. - اعتقادات صدوق، تهران، ۱۳۸۰ق.
۳. - طب النبوی، ابن قیم جوزیه، تحقیق دکتر عبدالمعطی قلجی، قاهره.
۴. - طب الائمه، سید عبدا...، شیر، کویت، ۱۴۱۰ق.
۵. - بهداشت روان، دکتر جعفر بوالهری، تهران، ۱۳۷۳.
۶. - آیات قرآنی در زمینه بهداشت روانی، دکتر جعفر بوالهری و همکاران، ۱۳۷۸.
۷. - متون اسلامی پزشکی، دکتر غلامرضا نورمحمدی، قم، ۱۳۸۱.
۸. - مبانی نظری طب اسلامی، دکتر محمدمهدی اصفهانی، تهران، ۱۳۸۴.
۹. - آیین تندرستی، دکتر محمدمهدی اصفهانی، تهران، ۱۳۸۶.
۱۰. مجموعه ۳۱ جلدی طب القرآن و المعصومین علیهم السلام - مرکز تحقیقات علوم قرآن، حدیث و طب ۹۰ - ۱۳۸۸

شیوه ارزشیابی دانشجو:

۱. آزمون کتبی
۲. ارائه کنفرانسهای علمی در طی دوره
۳. ارائه یک تحقیق علمی
۴. نظم در حضور
۵. ارائه مقاله در مورد یکی از موضوعاتی که توسط اساتید درس ارائه می شود.
۶. پرسش و پاسخ در ضمن تدریس در طول ترم
۷. نحوه مشارکت دانشجو در کلاس

